

The Project Gutenberg eBook of Molemmat kuurot: Ilveily yhdessä näytöksessä, by Jules Moinaux

This ebook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this ebook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you'll have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

Title: Molemmat kuurot: Ilveily yhdessä näytöksessä

Author: Jules Moinaux

Translator: Johanna Silander

Release date: March 17, 2016 [EBook #51486]

Language: Finnish

*** START OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK MOLEMMAT KUUROT: ILVEILY YHDESSÄ
NÄYTÖKSESSÄ ***

Produced by Tapio Riikonen

MOLEMMAT KUUROT

Ilveily yhdessä näytöksessä

Kirj.

Jules Moinaux

Mukaillen suomeksi J. S. [Johanna Silander]

Alfred Lagerbom, Hamina, 1898.

HENKILÖT:

Tarkia

Arvid.

Petter, eräs miespalvelija Tarkian luona.

Eräs puutarhuri.

Eräs metsänvartija.

Engla, Tarkian tytär.

(Näyttämö esittää pientä salia, josta näköala on puistoon, kummassakin huoneen nurkassa pienet pöydät, vasemmalla pöydällä lamppu, oikealla kukkavihko maljassa. Ovi perällä. Ovi oikealle ja kaksi ovea vasemmalle. Oikealla ikkuna. Oikealla, pöydän yläpuolella, asekoelma, muun muassa pyssy. Vasemmalla, etunäyttämöllä pöytä, jolle on ladottu useampia kirjoja, paperia, kyniä ja mustetolppo. Oikealla pieni sohva ja pieni pöytä, jolla seisoo ompelurasia ja soitinkello).

Ensimmäinen kohta.

Engla, (Sitten) *Petter*.

Engla (istuu pöydän edessä ja lukee erästä kirjaa). Ei edes kaikkein uusimmat teokset minua ilahuta!... Ei, se saa olla! (Heittää kirjan pöydälle ja nousee). Ah! minun Jumalani, miten minulla on ikävä! (Istuutuu sohvalle ja katselee kukkasia maljassa). Kukkasia, jotka ovat neljän päivän vanhoja!... En tiedä mitä *Petter* ajattelee! (Soittaa kelloa. *Petter* tulee peräovesta kirje kädessä). Hanki tänne uusia kukkasia *Petter*!

Petter. Kyllä neiti... (Menee kukkien luo). Teidän herra isänne ei ole täällä, näen mä.

Engla (nousee äkkiä). Ei... Tuleeko ehkä joku vierailulle, *Petter*?

Petter. Ei, neiti, se on vaan kirje.

Engla (kärsimättömästi). Kirje... Niin, ne ovat ainoat uutiset nykyään, joita isä harrastaa. Kaikki tapahtuu kirjeellisesti.

(Istuutuu).

Petter (huoahaen). Niin, herra Tarkia ei tahdo ottaa yhtä ainoaa ihmistä vastaan, sitten kun hän on tullut kuuroksi, ja sitä on hän jo ollut kolme vuotta.

(Heittää pois kukkaset ikkunasta).

Engla. Ah, kun minulla on niin ikävä!... *Petter*, minulla on niin ikävä!

Petter (pyyhkii lampunlasia). Entä minulla sitten, ajatelkaa neiti, herra Tarkia on ottanut minut palvelukseensa vaan korkean ääneni tähden, ja nyt olen pakoitettu juttelemaan kanssansa koko pitkän päivän!... (Vihaisesti). Jutella!... Minä kutsun sitä jutella!... Minä kiitän, minä!... Minä huudan hänelle asioita, joita tulisi salassa pitää, ja huudan hänelle kysymyksiä, joita tulisi sanoa kaikessa hiljaisuudessa, neljän silmän välillä... Senlainen paikka... Senlainen palvelus.

Engla. Ja se kuuluisa korvalääkäri, jolle isä kirjoitti kuukausi sitten?... Hänestä ei puhuta sanaakaan enään.

Petter. Ei, varjelkoon! Hän ei edes nähnyt hyväksi vastata... Kuinka tämä päättyy?... Niin, kyllä minä tiedän, miten minulle tapahtuu... Kuuden kuukauden kuluttua, se on varma, en voi muuten puhua kuin liikkeillä, aivan kuin ilveilijät sirkuksessa... ääneni tulee päivä päivältä tyhjemmäksi.

Engla (nauraa). Ha, ha, ha!

Petter. Te nauratte neiti sille, mutta minä en siinä näe mitään omituista tai naurettavaa.

Engla. Hyvä *Petter*, minulla on niin harvoin tilaisuutta nauraa!... Olla tällä tavalla suljettuna yhdeksäntoista vuotiaana...

Petter. Niin, minulla olisi hyvin vaikeata olla teidän asemassanne... Sillä minulla on niin hilpeä mieli... Jos minä olisin ollut tyttö... oh!

Engla. Ja minun isäni, joka nyt on saanut päähänsä sen yksipintaisen mielipiteen, ettei naittaa minua kenellekään.... Ajatella, että nyt jo olisi viisi, kuusi hyvinkin etevää tarjousta, tarjousta, jotka ovat minua miellyttäneet. Ja hän on antanut kieltävän vastauksen jok'ikiselle.

Petter. Niin hän sanoo aina: "ei, se ei ole se vävy, josta olen uneksunut"... Ei koskaan kuule muuta!... Minkähänlaisen vävyn hän on uneksunut itselleen?

Engla. En tiedä minä!... Nyt ei enään kukaan uskalla tulla pyytämään minun kättäni, sillä jokainen tietää jo edeltäkäsän saavansa rukkaset... Se nuori herra esimerkiksi, jonka kanssa koko yön, kuukausi sitten rouva Miettisen luona...

Petter. Niin, minä tiedän, neiti on puhunut hänestä jo hyvinkin usein... no, en minä neitiä siitä moiti... mutta jos hän kosisi, niin luulen minä kyllä...

Engla (nousee ja menee vasemmalle). Minä olen aivan varma, että se oli hänen tarkoituksensa... minä huomasin sen kyllin selvästi hänen katseistaan minuun ja kaikista niistä pienistä palveluksista, joita hän minulle osoitti... mutta hän on luultavasti saanut tietää, mikä vastaus häntä odottaa täällä... ollaan häntä huomautettu siitä ajoissa... (Polkee jalkaansa). Ah, niin, Jumalani, miten minulla on ikävä. Minulla on niin kovin ikävä.

Petter (erikseen). Se ei ole liian aikaista tuo! (Kovaa). Tuossa tulee patruuna!... Minne panin hänen kirjeensä?... Tuossa se onkin!

(Ottaa kirjeen oikealta pöydältä, johon hän itse oli sen pannut).

Toinen kohtaus.

Edelliset. (Tarkia toisesta ovesta vasemmalta, kirja kädessä).

Tarkia (lukee). "Kuurous on vaikeimpia tauteja, joita ihminen voi potea"... (Keskeyttää). Ja se on totta se!... Ah! kuinka se onkin totta!

Petter, (lähestyen). Patruuna!... Patruuna!... Tässä olisi kirje!

(Pistää kirjeen hänen nenänsä alle).

Tarkia. Vai niin, sinä olet täällä Peter... ja minun tyttäreni myöskin... (ottaa kirjeen). Miksi et sano hyvin lyhyeen: "tässä olisi kirje!"

(Istuu sohvalle).

Engla (Petterille). Se on kenties vielä joltain kosijalta... Voi jos voisinkin lukea isän olkapään yli!

(Menee isänsä luokse).

Petter. Se ei maksa vaivaa, neiti... minä tunnen hänen tottumuksensa... Hän lukee kaikki kirjeensä minulle tietämättänsä... sentähden että hän ei itse kuule mitään, niin luulee hän lukevansa hiljaa... Sitä tapaansa saan kiittää, sillä siten olen saanut tietää kaikki hänen ajatuksensa... Hän ajattelee kuuluvasti,... se on hyvin mukavaa.

Tarkia (joka on avannut kirjeen ja pannut lasisilmät nenälleen, huomaa tyttärensä vieressään). Sinä utelias lapsi!... (Nousee). Kirje on minulle ja sisältää varmaan jonkun luottamuksen. (Menee vasemmalle ja lukee kovaa). Minun paras ystäväni, luulen löytäneeni hyvin sopivan miehen tyttäreni, hän on kelvollinen, nuori mies, terve, hyvin kasvatettu ja rikas, se on kaikki sellaista joka ei asiaa pilaa.

(Panee kirjeen taskuunsa).

Petter (hiljaa Englalle) Enkö juuri sitä sanonut neiti!

Tarkia (itsekseen). Niin, sen minä kyllä uskon, mutta se ei ole se vävy, josta minä olen uneksinut.

Petter (hiljaa). Siinä se nyt taas on!

Engla (kärsimättömästi). Aina hän puhuu unelmistaan!... Siinä sen nyt kuulette, kuinka se on, Petter.

Petter (hiljaa). Rauhoittukaa neitiseni!

Engla. Rauhoittukaa... kun koko elämäni kuluu tällä tavoin... Tänne ei tule edes kissakaan... kun ei isä tahdo näyttää minua... ah, tämän täytyy loppua... Ja se loppuu... sen täytyy loppua!

(Menee vihasena ulos oikealle).

Petter (erikseen, ottaen kukkasmaljan). Jaa nyt on jo paras aika... Paras aika! (menee peräovesta).

Kolmas kohtaus.

Tarkia.

Tarkia (yksin; alkaa taas lukemisensa). "Kuurous on vaikeimpia tauteja, joita ihminen voi potea" (keskeyttäen). Minulle siitä on ollut hyvääkin minun vaimovainajani aikana... kuurouttani saan kiittää, sillä siten en tarvinnut kuulla kaikkia hänen valituksiaan ja touhujaan... (Tyytyväisesti hymyillen). Vaimo parka!... Harmi se oli joka vei hänet hautaan, harmi, kun en voinut häntä kuulla!... Kun hän huomasi ett'ei hänen mikään melunsa voinut tunkea minun korviini, niin tulikin hänestä eräänä kauniina päivänä loppu... hän aikoi tukehuttaa vihaansa, ja, nöyrin palvelijanne, siihen se päättyi! Mutta nyt kun olen leski, tahtoisin hyvinkin mielelläni kuuloni takaisin... Lääkärit sanovat, että heidän ajatuskykynsä seisoo paikallaan... Kaiken toivoni olen nyt kiinnittänyt eräeseen hyvin kuuluisaan puoskariin, joka sanoo minuutissa voivansa parantaa kuurouden akustisella sähkögalvanismilla; minä kirjoitin hänelle ja pyysin häntä tulemaan tänne tilalleni, mutta häntä ei ole kuulunut vielä... Katsotaan mitä kirja tietää. (Lukee). Täytyy tutkia, jos korvakalvo on turvonnut tahi halennut, jos pienet luut korvassa ovat kaikki paikoillaan, tai jos eustakillinen torvi on ummessa... (Keskeyttää). Eustakillinen torvi, kuulotorvi?... Olisikohan minun kuulotorveni?... Se minun täytyy kysyä Petteriltä. (Huutaa) Petter!

(Jatkaa lukuaan).

Neljäs kohtaaus,,

Tarkia. Petter (tulee peräovesta, pudottaa sisään tullessaan kukkamaljan, joka hänellä on kädessään, ja joka kolisten menee rikki).

Tarkia. (Kääntymättä). Petter!

(Jatkaa lukemistaan ja istuutuu pöydän luokse).

Petter (osoittaen Tarkiaa). Hän ei kuullut mitään... niin se on aina... oikein on hauska tässä talossa särkeä jos jotakin, sillä hän ei kuule mitään... Mutta enpä minä juuri välitäkään.

Tarkia (huutaa lukiessaan). Petter!

Petter (kokoaa palaset). Minä en välitä hänestä ensinkään... Päinvastoin, minä kohtelen häntä aivan kuin olisin yksin huoneessa.

Tarkia (niinkuin ennen). Petter!

Petter. Niin, huuda sinä vain, minä en kuitenkaan vastaa ennenkuin olen koonnut ylös kaikki nämät (heittää palaset ikkunasta). Kas niin!

Tarkia (nousee). Petter! Saanpa luvan itse mennä häntä hakemaan... (huomaa hänen ikkunan luona, huutaa hänen korvaansa). Petter!

Petter (säikähtäen). Vieköön sinut piru, sinä tolvana!

Tarkia. Minä olen huutanut sinua neljä eri kertaa, oletko sinä kuuro!

Petter. Kyllä vaariseni, kyllä se olen minä joka olen kuuro.

Tarkia. Mitä sinä sanot?

Petter. Bom! bom! bom! bom! bom!

Tarkia. Mitä se on kuin sinä sanot?

Petter (laulaa). Lalla lalaa lalla lala.

Tarkia. Tule tänne katsomaan, onko eustakillinen torvi...

Petter (kummastuen). Mikä esine se senlainen on?... Onko se kaasuvai vesijohtotorvi?

Tarkia (ojentaa hänelle korvansa). Katsoppas nyt!

Petter. Mitä minun pitää katsoa?

Tarkia. Jos kuulotorvi... korvassa...

Petter. Kuules perhanaa! Hänellä on kuulotorvi korvassa... Minä olen kuullut että se löytyisi telefoonissa...

Tarkia. Näätkö mitään?

Petter (ottaa häntä päästä ja katselee korvaan). Ei rahtuakaan!

Tarkia. Mitä sinä sanot?

Petter. Ei rahtuakaan!

Tarkia. Minusta tuntuu kuin sinun äänesi olisi heikontunut... mutta se on sama; minä pidän sinusta, sillä sinä olet viisas.

Petter. Niin.

Tarkia. Ja uskollinen!

Petter. Siitä en voi juuri kehua!

Tarkia. Sinä olet niin yhtynyt minun luontooni, että melkein arvaat, mitä minä ajattelen.

Petter. Niin, eikö se ole kummallista?

Tarkia (itseksseen). Tuntuu tulevan nälkä... Mitähän saataisi päivälliseksi?... Mitäs, jos saisi metsäkananpaistia... (Kovaa). *Petter*, minä tahtoisin päivälliseksi...

Petter (huutaa hänen korvaansa). Metsäkanan paistia!

Tarkia. Tämä on kummallista!... Juuri kun aijoin sanoa samaa!.. *Petter* kyllä sinä tulet palkituksi vaivoistasi... minä muistan sinut kyllä testamentissani... minä en nyt sano, miten paljon saat, mutta unohdetuksi et tule.

(Istuu pöydän luokse ja jatkaa lukemistaan).

Petter (itseksseen). Minä saan kaksitoista sataa markkaa, sen olen kuullut hänen ajattelevan... Jos hän luulottelee että minä muuten...

(Ääniä ulkopuolella). Ottakaa kiini hänet, ottakaa kiini hänet!

Petter. Mitä se on?

(Juoksee ikkunalle; kuuluu laukaus).

Tarkia. Terveydex' *Petter*! (Taas laukaus). Jumal' auttakoon! Mistä sinä nyt tuonlaisen nuhan olet saanut?... Minne ihmeelle hän joutui nyt!

Petter (ikkunassa; huutaa ulos). Mitä tämä tahtoo sanoa! Kuka metsästää meillä... Halloo! siellä alhaalla, halloo!... Tämä on yksityisen omaisuus, täällä ei teillä ole mitään tehtävää.

Tarkia (juoksee ikkunalle). Mitä se on?

Petter. Siellä on metsästäjä, sala-ampuja, joka hyppii aitausten ja häkkien yli ja sotkee kaikki istutukset... (Huutaa ulos). Halloo, siellä alhaalla! Halloo!

(Kuuluu kolinaa, aivan kuin lasia särkyisi).

Tarkia. Se lurjus särkee kaikki kun minulla on! Siellä makaa nyt lasikellot, jotka olivat meloonien yli... Puutarhurin renki seuraa häntä... Mutta ei saavuta... Nyt meni hän kasvihuoneeseen... Nyt täytyy hänet piirittää siellä... Aseisiin, *Petter*, aseisiin!... missä on pyssyni?

(Ottaa pyssyn joka riippuu asekoelmassa).

Petter (ottaa luudan perältä). Nyt minä olen valmis!

Tarkia. Pian kasvihuoneeseen, *Petter*, kasvihuoneeseen!

Petter. Patruuna menee ensin!

Tarkia. (Menee peräovesta. *Petter* seuraa. Kuuluu kolinaa, niinkuin huonekaluja kaatuisi ja Arvid tulee hätäisesti sisään, toisesta ovesta vasemmalla, pyssy kädessä).

Viides kohta.

Arvid (yksin).

Arvid (on puettuna metsästyspukuun ja pukunsa on epäkunnossa. Sulkee oven, kulkee sitten kumarassa; käsi pyssyn hanalla, ympäri huonetta ja katselee huonekalujen alle). Sen täytyy olla täällä! Ei, ei missään, ei missään, minne hittoon se meni... (Panee pyssyn pöydälle ja istuu). Minä olisin voinut ostaa tuon kaniinin kolmestakymmenestä pennistä... korkeintaan kolmestakymmenestäviidestä... (nousee) ja nyt minä läksin jo kello kuusi aamusella saadakseni sen tahi oikeammin sanoen, en saadakseni... En ollut kävellyt jos korkeintaan kolmesataa askelta kun koirani vainusi kaniinin... tämän saman, josta nyt puhun... Minä laukasen... pang! Kaniini rientää matkoihinsa ja minun pyssyini petti... Minä panen uuden nallin pyssyyni ja riennän kaniinin jälkeen, joka ei hetkeksikään ole kadonnut näkyvistäni... näen kaniinin juoksevan metsikköön ja huudan eräälle miehelle, joka seisoi läheisyydessä: "Pidätä hänet! Pidätä hänet! Saat markan jos voit pidättää hänet!"... Ja kaniini oli arvoltaan kolmekymmentäviisi, korkeintaan kolmekymmentäkuusi!... Mies tottelee, koirani alkaa taas seurata kaniinia... taas laukasen... tällä kerralla meni laukaus, mutta minun koirani, se ei mennyt enään pitemmälle... olin ampunut hänet... eläin, joka oli maksanut minulle satakaksikymmentä markkaa, ja kaniini oli arvoltaan kolmekymmentäkuusi, korkeintaan kolmekymmentäseitsemän penniä... Annoin miehelle viisi markkaa... se on yhteensä satakaksikymmentäviisi... Panin uuden latingin pyssyyni ja juoksen kokonaista kaksi virstaa kaniinin jälessä joka on aina liiaksi kaukana voidakseni tähdätä... Väsyneenä ja unisena viimein pysähdyin; silmäni sulkeuvat ja viiden minuutin kuluttua taas häytytän kaniiniani... unessa... Se on vähemmän väsyttävää... Olin Pyreeneillä... kaniini kiipeää niiden yli, minä myös... Se tekee matkan kautta Espanian, minä myös! Se ei tehnyt mitään, sillä se oli vaan unta!... Tulimme Gibraltariin... kaniini hypähtää mereen, minä syöksän jälkeensä... Mutta tämä liikahdus teki, että heräsin, minä avaan silmäni, ja mitä näen? Minun kaniinini istuu muutaman metrin päässä minusta, hyvin rauhallisesti nakertaen kaalin päätä... Hurjistuneena nousen ylös, tartun pyssyyni ja alan uudestaan häytyttämään kaniinia. Hän hyppää erään aidan yli, minä myös, se putoaa etujaloilleen, minä myös, mutta sitten saan kuulla huutoa ja rähinää, ja niinkuin minä seurasin kaniinia pyssylläni, seurataan silloin minua, heinätalikoilla, viikatteilla, haravoilla ja kaikenlaisilla maanviljelyskaluilla... Silloin hukkaan pääni ja luulottelen että kaniini on tullut tänne huoneisiin... Salaman nopeudella seuraan häntä, ja tässä olen nyt, kun ensin olen tehnyt vahinkoa enemmän kun sadanviidenkymmenen markan edestä... se on yhteensä kaksisataaseitsemänkymmentäviisi markkaa, paitsi sitä mitä vielä saan maksaa kärjäkuluja ja sakkoja, jotka varmaan nekin nousevat sataan markkaan... Summa kolmesataaseitsemänkymmentäviisi markkaa kaniinista, joka maksaa kolmekymmentäseitsemän, korkeintaan kolmekymmentäkahdeksan penniä.... (Liikettä ulkopuolella). On paras, että hiivin matkoihini.

(Ottaa pyssyn ja rientää peräovesta mutta tulee estetyksi Tarkialta ja puutarhurilta jotka tulevat sisälle, rientää toiselle ovelle vasemmalla josta taas Petter tulee, sieltä taas ensimmäiselle ovelle vasemmalla, mutta sieltä tulee metsänvartija).

Kuudes kohtaus.

Metsänvartija. Arvid. Petter. Tarkia. Puutarhuri (varustettuna heinätalikolla).

Metsänvartija. Se on hän!

Puutarhuri. Tässä hän on nyt!

Tarkia. Nyt hän on käsissämme! ottakaa hänet kiinni!

Arvid. Miten?

(Aikoo rientää pois).

Metsänvartija (tarttuen häneen). Lain nimessä minä vangitsen teidät.

(Ottaa häneltä pyssyn).

Arvid (erikseen). Se oli kuittaus!

Tarkia. Kuinka te uskallatte, herra, tällä tavalla tunkeutua vieraiden ihmisten asunoihin... ja aivan kuin villitty, ampua minun ikkunaini alla...

Petter. Kas sepä olisi ollut hienosti, jos olisitte ampuneet jonkun.

Tarkia. Minä kutsutan teidät käräjiin.

Arvid (erikseen). Hitto vie!

Tarkia (huutaa). Mikä on nimenne?

Metsänvartija. Mikä on nimenne?

Arvid (änkyttäen). Hyvä herra!... (Vihasesti). Mitä sanoit?

Petter (huutaa Tarkian korvaan). Hänen nimensä on Mitsanoi!... Hän on varmaan Italialainen.

Arvid (erikseen). Italialainen!... No sama se minä olen Italialainen sitten!

Petter. Kyllä minä huusin teille, että tämä oli yksityisen omaisuus, ja ett'ei ollut luvallista ampua puistossa; mutta se oli aivan samaa kuin saarna kuuroille korville. Hitossa, oletteko kuuro, vai miten.

Arvid (erikseen). Hän antaa minulle hyvän tuuman.

Tarkia. Mitä hän sanoo?

Petter. Ei mitään!

Arvid (erikseen). Tahdonpa koettaa... (Kovaa). Hyvät herrat, minä pyydän teiltä...

Tarkia. Mitä sanotte?

Arvid (kirjoittaa sormellaan kädelleen). Palasen paperia.

Tarkia. Mitä hän sanoo?

Petter (huutaa hänen korvaansa). Hän pyytää palasen paperia.

Tarkia. Vai niin, vai niin!

Arvid (huomaa paperia ja kyniä pöydällä, istuu kirjoittamaan). Ah!

Petter. Mitä hän tekee?

Arvid (nousee, ojentaa paperin Petterille). Kas tässä... (erikseen). Kuinka minä olen tyhmä... minä olen kuuro mutta en mykkä... No, se on nyt se sama!

Petter (antaa paperin Tarkialle). Lue!

Tarkia. Mitä tämä on?... Perhana kuinka huonosti kirjoitettu! (Lukee). "Suokaa anteeksi, hyvä herra, mutta olen onnettomuudekseni aivan kuuro". — (Iloisena). Kuuro!... Hän on aivan kuuro!

Metsänvartija. Kuuro!

Petter. Kuuro!

Tarkia. Oletteko todellakin kuuro... aivan kuuro?... Paras Petter, kas tässä sellainen vävy, josta olen uneksinut!

(Nauraa).

Petter. Mitä kuulen!

Arvid (erikseen). Hän nauraa!... Siis voin rauhoittua!

Tarkia. Hän on oikein kaunis, tuo nuori herrani... (kovaa). Jättäkää meidät, hyvät ystävät, minulla on erityistä puhuttavaa tämän herran kanssa.

(Metsänvartija ja puutarhuri menevät).

Seitsemäs kohta.

Petter. Arvid. Tarkia.

Petter (menee vasemmalle seisautuu oven luona). Vai niin, se oli tuollaisen vävyn kun hän on toivonut itselleen... Kuuron... Niin puheinkin ei enemmän eikä vähemmän kun kaksi kuuroa samassa talossa... Ei kiitoksia.

Tarkia (osoittaa sohvaa). Olkaa hyvä, istukaa... (Arvid ei liiku). Mikä onni! hän ei kuule! (Kovemmin). Istukaa! Istukaa!

Arvid (erikseen, menee vasemmalle). Hän on kohtelias nyt!... Onko se sentähden että olen kuuro tai sentähden että olen Italialainen?

Tarkia (erikseen). Käytös hänellä on hieno. Kasvojen piirteet ymmärtäväiset.

(Antaa hänelle merkin istua).

Arvid (osoittaen sohvaa). Teidän jälkeenne, herra, teidän jälkeenne.

Tarkia (erikseen). Hän on hyvin kasvatettu.

(Istuutuvat sohvalle).

Petter (erikseen). Minnekkä minä joudun raukka, kahden tuonlaisen pölkyn kanssa!

Tarkia (kovaa). Te kummastelette varmaan, herra, että olen niin anteeksi antavainen teidän suhteenne. Mutta teidän kuuroutenne saattaa minut suuresti teitä surkuttelemaan.

Arvid (erikseen). Se on siis minun kuurouttani kun minä saan kiittää tällä kertaa... Mikä sopiva tuuma se oli...

Tarkia (Petterille, nousten). Mutta perhana! Ajattele jos hän on nainut! (Istuu, huutaa Arvid'in korvaan). Oletteko nuori mies?

(Kurottaa hänelle korvansa).

Arvid (erikseen). Mitä se hänelle kuuluu?

Petter (erikseen). Suokoon Jumala, että hän olisi isä kahdelletoista lapselle! (Huutaa Arvid'in korvaan). Tehän olette nainut?

Arvid (huutaa). Ei!

Petter (erikseen). Hän on nuorimies, se lurjus!

Tarkia (iloisesti). Minä luulen hän sanoi, ei? (Arvidille). Te olette naimaton? (Huutaa). Naimaton?

(Ojentaa korvansa).

Arvid. Niin!

Tarkia. Kuinka se oli?:

Arvid (kärsimättömästi huutaen). Olen! (Erikseen). Mikä ilveilys! Se on hän, joka on kuuro!

Tarkia. Minä luulen hän sanoi: olen! (Nousee, iloisena, eriks.). Naimaton,... tuo vävy on aivan kun pudonnut taivaasta, minulle! (Kovaa, istuutuen jälleen). Herra, tahdotteko tehdä minulle kunnian, jäädä luokseni päivälliselle?

Arvid. Hän on mainio tuo vanha ukon tynkkä (Huutaen). Herra, teidän kutsunne tekee minut onnelliseksi!

Tarkia. Että ehditte kotiin illaksi?... Jaa, se käy päinsä, voimme syödä tuntia aikaisemmin kuin tavallisesti... Petter, saat kattaa pöydän kolmelle... ja päivällisen pitää olla valmis kello viisi eikä kello kuusi.

Petter (kumartaen). Kyllä, sinä vanha yömyssy!

Tarkia. Mene nyt, ystäväni.

Petter. Kyllä, sinä tyhmeliini.

Tarkia. Mene, mene!

Petter. Oh, jos ei se olisi niiden kahdentoistasadan markan tähden... niin olisin aikoja sitten antanut palttua sinulle ja koko talollesi, sinä pöllö.

Tarkia. Se on hyvä, se on hyvä!... Minä tiedän miten uskollinen sinä olet!

(Petter menee muristen ulos).

Kahdeksas kohtaus.

Tarkia. Arvid. (Sitten) Petter.

Arvid. Kuinka voitte sallia, että tuo velikulta...

Tarkia. Erinomainen palvelija oikea esimerkki.

Arvid. Minä näen sen!... (Erikseen). Kyllä hän on ihan varmaan kuuro!

(Tarkia nousee, sulkee ikkunan, ottaa pyssynsä ikkunalaudalta, jonne hän itse on sen laskenut. Sulkee peräoven, asettaa pyssynsä vasempaan nurkkaan. Arvid seuraa kaikkia hänen liikkeitään levottomuudella).

Tarkia (istuu jälleen hänen viereensä). Jutelkaamme nyt oikein (huutaa) tuttavallisesti!

Arvid (erikseen). Jos hän tällä kuuluvalla tavalla aikoo salaisuuksiaan ilmoittaa, niin en minä tule olemaan ainoa, joka ne tiedän.

Tarkia. Herrani... kun käskin teidät jäämään tänne päivälliselle niin, ei se ollut syöminen joka oli tarkoituksena.

Arvid (erikseen). Sepä kummaa... Minkätähden sitten?

Tarkia. Jos olisitte ollut nainut, olisin heti ajanut teidät portille, mutta kun nyt olette nuori mies... ja minä olen isä yhdelle tyttärelle... Minä en vielä tiedä jos te oikein sovitte hänelle...

Arvid (itseksensä). Sitä minä en luule...

(Ottaa hattunsa).

Tarkia. Mutta te sovitte aivan mainiosti minulle... ja minä tarjoan teille hänen kätensä.

Arvid (erikseen, hämillään, kävelee edestakaisin). Hänellä on varmaankin kyttyrä!

Tarkia (nousten). Hän saa sataviisikymmentätuhatta markkaa myötäjäisiä.

Arvid (erikseen). Silloin hänellä on kyttyrä sekä edessä että takana. (Kovaa, kumartaen). Hyvä herra!

(Tekee liikkeen ikäänkuin lähteäkseen).

Tarkia (estäen häntä). Minulla on ollut hyvin mukava aate!... Jos olisitte ollut kaunis kun Apollo ja rikas kun Croesus, niin olisin sanonut: Minulla ei ole mitään teitä vastaan, mutta tyttärtäni ette koskaan saa... Ymmärtäkää minua oikein.

Arvid. Kyllä koetan parastani.

Tarkia. Kaiketi ette ole huomanneet että minä, ikävä kyllä, olen kuuro!

Arvid (erikseen). Aika veijari!

Tarkia. Niin, minä olen todellakin kuuro!

Arvid. Puhutteko oikein vakavasti?

Tarkia. Minä elän täällä yksinäni tyttäreni kanssa... hän ei näe ketään muita, kuin minut, eikä puhu kenenkään muun kanssa, kuin minun.

Arvid (erikseen). Hänellä mahtaa olla erittäin hauskaa.

Tarkia. No niin... käsittäkää minua oikein.

Arvid. Parastani koetan.

Tarkia. Ajatelkaa nyt, hänen ja minun välilläni vävy varustettuna hienolla ja tarkalla korvakuulolla!... Ah, luulen että ainakin kolmekymmentä hyvinkin etevää tarjousta on minulle esitetty... Minun tyttäreni ja hän istuisivat ja juttelisivat keskenään ja ett'ei minun tarvitseisi istua tyhjänä ja yksinäisenä, täytyisi minun yhtenä huutaa: "Miten, mitä sanoitte" j.n.e. Sitä en jaksaisi kärsiä aikaa myöten!... Kyllästyisimme toinen toisemme... Mutta silloin kun on vävy yhtä kuuro kuin minäkin... Ja te olette vielä kuurompi minua... katoaa tuo seikka kokonaan... Te tulette luonnollisesti puhumaan hyvin kovaa tyttärelle, hän samalla tavalla teille, sillä tavalla voin minäkin yhtyä seurusteluun ilman erityistä huutamista ja kirkunaa... Ymmärrättekö nyt miten minä tahdon?

Arvid (erikseen). Synti olisi syyttää tuota kunnan ukkoa itsekkäisyydestä!

(*Petter* tulee toisesta ovesta vasemmalla, kädessään käyntikortti).

Tarkia. Kas tässä käteni!... Te saatte hyvin miellyttävän vaimon... kauniin, hyväkasvuisen, suloisen...

Petter (erikseen, harmistuneena). Se on siis päätetty!... Täällä olen nyt tuomittu viettämään elämäni kahden kuuron seurassa.

Arvid (erikseen). Hyväkasvuisen... Hän ei siis olekkaan kyttyräselkäinen.

Tarkia. Asia on päätetty... mutta ennenkuin näyttäydyste tyttärelleni, täytyy teidän hieman parannella epäkohtia vaatetuksessanne... teidän täytyy miellyttää, ja te voitte miellyttää, sillä minä tahdon niin! (Osoittaa ensimmäistä ovea vasemmalla). Menkää minun huoneeseeni ja tehkää itsenne kauniiksi.

Arvid (erikseen). Kaikki tämä on kyllä hyvää, mutta minähän en ole kuuro... miten päästä tästä pälkähästä?

Tarkia (työntää hänet huoneeseen). Joutukaa... Siellä on harjoja, kampoja, kauluksia ja kaikkia muita tarpeita.

Yhdeksäs kohtaus.

Tarkia. *Petter*.

Tarkia (loistaen ilosta). Minä kyllä tiesin että ennemmin tai myöhemmin löytäisin vävyn, josta olen uneksunut... (*Petterille*). Ah, se olet sinä *Petter*... Mene kattamaan pöytä, äläkä unohda että meitä on nyt kolme, minä, tyttäreni ja hänen tuleva miehensä... Katsoppas asia on nyt päätetty... (iloisesti) se on päätetty... Minä olen hänelle tarjonnut Englan käden ja hän on vastaan ottanut sen... Hän on parhaillaan tekemässä itseään kauniiksi... Mitä sinulla siinä on?... Käyntikortti?

Petter. Niin, herra joka sen jätti on tuolla ulkona ja tahtoo puhua kanssasi sinä vanha kuurolainen.

Tarkia (silmäillen korttia). Taivas!

Petter (pelästyen). Mitä se on.

Tarkia (iloiten). Se on hän!

Petter. Kuka hän?

Tarkia. Hän on kabinetissani!... Minä kiiruhdan!... Ah, *Petter*, tänäin onni hymyilee minulle!

(Juoksee ulos, toisesta ovesta vasemmalla).

Kymmenes kohtaus.

Petter. *Engla*.

Engla (tulee hätäisesti oikealta, näkee isänsä menevän). Kuinka on isän laita, *Petter*?

Petter. Kuinka on hänen laitansa, neiti?... Niin, se ihanne, joka on hyörinyt hänen kuvituksissaan tahi oikeammin se painajainen joka on häntä kiusannut, te tiedätte... se vävy...

Engla. Noh, entä sitten?

Petter. Hän on viimein tullut... Nyt tiedätte miten on isänne laita.

Engla. Ah!... Ja missä hän on?

Petter (osoittaa vasemmalle). Siellä sisällä!... Hän on kunnostamassa itseään kosintaa varten.

Engla. Oletko nähnyt hänet?

Petter. Olen.

Engla. Onko hän nuori?... Onko hän kaunis?

Petter. Oletteko koskaan kuulleet puhuttavan Abrahamin uhrista, neiti?

Engla. Tietysti!

Petter. No niin!... Abrahamin uhri ei ollut mitään, tämän uhrin suhteen, jonka isänne vaatii teiltä.

Engla. Sinä peljätät minua!

Petter. Eikö teidän mielestänne neiti, herra Tarkia ole tarpeeksi kuuro?... on kyllä... Mutta löytyy vielä joku, joka on vieläkin kuurompi.

Engla. Mitä tarkoitat?

Petter. Verraten teidän tulevaan mieheenne, neiti, voi teidän isänne kuulla ruohon kasvavan.

Engla. Ah, minun Jumalani!

Petter. Niin, niin, mutta, neiti, siitä nyt tiedätte minkälaisesta vävystä isänne on haaveksinut... Juuri senlainen on se mies, joka tulee teidän elämäänne sulostuttamaan.

Engla. Mutta minä en tahdo häntä!... Että minä saan odottaa ensin näin kauan... Ei, ei, satakertaa ei!

Petter. Se on oikein neiti, olkaa päättäväinen, olkaa mies!... Teidän suostumuksenne on välttämätön... älkää sitä antako!

Engla. En koskaan!

Petter. Antakaa rukkaset tuolle herralle, joka nyt pukee itseään tuolla sisällä, aivan kun olisi kotinsa täällä.

Engla. Heti!... Vielä ei tunneta minua!... Minulla on tahdon lujuuutta, Petter!... Minä en koskaan olisi mennyt naimisiin vasten isäni tahtoa, mutta en myöskään nai vasten omaa tahtoani.

Petter. Bravo! Tuon herran ei pidä saaman jäädä edes päivälliselle tänne... Antakaa hänelle rukkaset jo ennen soppaa.

Engla. Niin kyllä!

Petter (menee ensimmäiselle ovelle vasemmalle). Minä käsken ulos hänet (huutaa). Herra Mitsanoi!... (Kirkuen). Herra Mitsanoi!... Hän on italialainen... Täällä on eräs, joka tahtoo teitä puhutella.

(Arvid tulee ulos).

Yhdestoista kohtaaus.

Edelliset. Arvid.

Arvid (erikseen, tuntee Englan). Ah, taivaan herra, se on hän!

Engla. Tekö olettekin?

Petter (erikseen). He tuntevat toinen toisensa.

Engla. Minun hyvä tanssiani täällä!

Arvid. Minun suloinen neitini!

Petter (itsekseen). Hitto vie, se on hän.

Engla (Petterille). Mitä se on kun sinä loruat... Ei tämä herra ole kuuro.

Arvid (erikseen). Ai, ai!

Petter. Eikö hän ole kuuro... Sen saatte kyllä nähdä... Kuulkaa päälle vaan!

Arvid (erikseen). Minä en voi sanoa hänelle totuutta palvelijan läsnäollessa.

Petter (Arvidille tavallisella äänellä). Se on hyvin kyllä että herra Tarkia pitää teistä, mutta neiti aikoo näyttää teille oven!

Arvid (erikseen). Mitä haluttaa?

Engla (hätäisesti, toruen). Petter!

Petter. Olkaa huoleti neiti, hän ei kuule mitään. (Arvidille tavallisella äänellä). Sentähden ottakaa tavaranne ja marssikaa matkoihinne pikemmin kun tavallisesti!

Arvid (erikseen). Millä ilolla minä sinut löylyttäisin! (Kovaa). Neiti on kovin hyvä kun niin ystävällisesti minua kohtelee!

Petter (nauraa). Hahahaha!

Engla (ankarasti). Petter!

Petter (nauraen). Hän luulee minun sanoneen jonkun kohteliaisuuden!

Arvid (erikseen). Oh, odota vaan, sen kohteliaisuuden sinä kyllä saat takaisia.

Engla. Mutta se on kovin kummaa... kun viimein hänet tapasin rouva Miettisen luona, kuuli hän varsin hyvin.

Petter. Todellakin!

Arvid (erikseen). Tämä sekaantuu vielä enemmän (kovaa). Neitiseni, suuri onnettomuus on minua kohdannut, siitä kun viimein sain sen kunnian olla teidän läheisyydessänne... Minä putosin hevosen seljältä... putosin päälleni ja sen onnettomuuden jälestä, ikävä kyllä, olen kadottanut kuuloni.

Engla. Voi nuori mies parka!

Arvid. Minä en kuule, se on totta, minä en kuule mitä henkilöt, joista en välitä, puhuvat, mutta minä luulen kyllä kuulevani teitä, neitiseni, teitä, jonka muisto on ijäksi jäänyt sydämeeni. Minun silmäni, jotka ihastuksella tutkivat teidän kauniita kasvojanne, kyllä ymmärtävät teitä... Oi, puhukaa neitiseni, puhukaa!... Minä kyllä kuulen teitä.

Engla (liikutettuna). Todellakin?

Arvid. Ettekö sanonut "todellakin?"

Engla. Sanoin.

Arvia. Minä ymmärsin sen, teidän huulienne liikkeistä.

Petter. Kuulkaapas tuota... Hän kuuntelee silmillään!

Arvid (erikseen). Mene hiiteen.

Petter (keskellä näyttämöä). Se oli sattumus... se oli sattumus!

Engla. Niin sinulla on oikein!... (Itsekseen). Mikä vahinko... Mutta kuuro mies!... Ei, se on mahdotonta.

(Menee kiivaasti ulos oikealle).

Arvid (seuraa häntä ovelle). Hän menee!

Petter (nauraen). Niin, sen hän tekee, sinä tolvana, sinä pölkkyä!

Kahdestoista kohtaus.

Petter. Arvid (potkasee Petteriä).

Petter. Mitä tämä on?... Mitä se merkitsee?

Arvid (seuraa häntä pöydän ympäri). Vai niin, minä olen tolvana, olenko minä pölkkyä... siitä saat (potkasee häntä).

Petter (peljästyksissään). Hän kuulee... hän kuulee (istuutuu sohvalle).

Arvid (pakoittaa häntä nousemaan). Tst... Minä kuulen sinua ja kuulen neitiä, mutta koska minun täytyy olla kuuro herra Tarkian edessä, niin minä sanon hänelle miten sinä kohtelet häntä, jos vaan uskallat ilmiantaa minut... minä kyllä kuulin millä tavalla sinä äsken puhuttelit häntä.

Petter. Älkää sanoko sitä hyvä herra, sillä silloin syöksätte minun perikatoon vanhoilla päivilläni!... Ajatelkaapa, että herra Tarkia testamentissaan palkitsee minun uskollisen palvelukseni kahdellatoistasadalla markalla.

Arvid. Noh hyvä, vaitiolo vaitioloa vastaan!

Petter. Mutta, paras herra Mitsanoi, jos ette ole kuuro, niin ei minulla ole mitään teitä vastaan... päinvastoin, minä tahdon teidät hyvinkin mielelläni vävyksi taloon.

Arvid. Se oli hyvä se!

Tarkia (ulkopuolella). *Petter!* *Petter!*

Petter. Sieltä tulee patruuna, olkaa varovainen!... Hän on viisas kun apina... Jos te ilmiannatte itsenne, on kaikki kadotettu.

Arvid. Ole rauhassa, minä olen varuillani... Saadakseni Englan käden, voin olla lyijystä, marmorista... Kanuunan laukaus ei saisi minua edes päästäni kääntämään.

Tarkia (ulkopuolella). *Petter!* *Petter!*

Petter. Hän tahtoo päivällistä,... minä juoksen kyökkiin, menkää te puistoon... Ja kun kuulette minun soittavan päivälliskelloa niin älkää tulko.

Arvid. Kyllä ymmärrän... Mutta minä olen hyvin nälissäni!

Petter (työntää hänet ulos). Minä noudan teidät sitte.

(Menevät peräovesta. *Tarkia* tulee hyvin iloisena toisesta ovesta vasemmalla).

Kolmastoista kohtaus.

Tarkia. (Sitten) *Engla.*

Tarkia (yksin; innostuen). Oi, ihme! Oi, kumma!... Oi, sinä suuri mies!... ihmeteltävä sähkögalvanismi!... Minä kuulen! Minä kuulen!

Engla (oikealta). *Isä!*

Tarkia. Sinä tulet kun kutsuttu!... Onnittele minua ensin... suutele minua... vielä kerran lapseni... vielä kerran!... Minulla on suuri uutinen sinulle kerrottavana.

Engla (surullisesti). Minä tunnen sen jo!

Tarkia. Tiedätkö ett'en ole kuuro enään?

Engla. Mitä sanot?

Tarkia. Minä olen parannettu... neljännestuntia sitten... sinä tiedät se kuuluisa puoskari... hän tuli, se suuri mies... se ihmeellinen lääkäri!

Engla. Ah, mikä onni!

Tarkia (pitelee korviaan). Iloitse, mutta et niin kovaa!... Ennen en kuullut tarpeeksi, nyt luulen että kuulen liikaakin... Kuuloni on tullut niin hienoksi... niin hienoksi.

Engla (erikseen). Silloin kenties hänkin voisi tulla parannetuksi. (Hyvin kovaa). Ah, minun hyvä isäni, minä olen niin iloinen!

Tarkia. Älä huuda hyvä lapsi!... Etkö voi puhua hiljempaa!

Engla (niinkuin ennen). Hyvä isä!

Tarkia. Hiljaa, hiljaa, kuuletko!

Engla (hiljempaa). Anna anteeksi, minä olen niin tottunut... minä olen nähnyt hänet!

Tarkia (hymyillen). Kenen? (Iloisesti). Minä kuulen kaikki!

Engla. Hänet!

Tarkia. Hänet, minä kuulen jok'ainoan sanan.

Engla. Sen nuoren miehen, jonka sinä olet määrännyt minulle mieheksi.

Tarkia (hymyillen). Sen nuoren miehen!... ja minä olen aivan unohtanut!... Kuinka minä kuulen hyvin!

Engla. Ensin olin hyvin murheissani... suljin itseni huoneeseeni ja itkin.

Tarkia. Lapsi raukka!... Mutta nyt ei sinun enään tarvitse itkeä.

Engla. Minä en itkekään enään, nyt kun olen puhunut sinun kanssasi... Hän näyttää niin miellyttävältä, se nuori mies ja... sitten me... tunnemme toisemme ennestään... me olemme...

Tarkia. Minä en tahdo tietää hänestä?

Engla. Mitä sinä sanot?... Sinä itse minulle tarjosit hänen kätensä?

Tarkia. Niin silloin kun olin kuuro... mutta ei nyt!... Minäkö antaisin tyttärenti kuurolle?... Ei, ei koskaan!

Engla. Mutta koska sinä olet voinut tulla parannetuksi, niin eikö hän myös voi tulla?

Tarkia. Ei, hän on liiaksi kuuro... hän on parantumaton.

Engla. Se kuuluisa puoskari voisi koettaa.

Tarkia. Se on mahdotonta, sanon minä....Sitäpaitsi on hän jo lähtenyt tiehensä.

Engla. Hän voi lähteä hänen jälkeensä.

Tarkia. Älä enään puhu siitä kuurosta pölkypäästä!... Minä olen tehnyt sen suuren tyhmyyden että käskeä hänet jäämään päivälliselle, ja minä en tahdo esiintyä ihmisenä joka ei tiedä mitä hän tahtoo, sentähden hän saa syödä päivällisen täällä mutta yksin minun kanssani. Hän saa kaksinkertaiset annokset ja jäähyväiset heti paikalla.

Engla (vihaisena). Taas yksi tarjous, joka menee käsistäni.

Tarkia. Minulla on toinen tarjous sinulle rakas lapsi... Minä sain aamulla kirjeen jossa kirjoitettiin yhdestä erittäin sävykkästä nuoresta miehestä.

Engla. Mutta minä en huoli hänestä.

Tarkia. Mitä sanot?... Erittäin sopiva tarjous...

Engla. Minä en huoli hänestä!... Minä en tahdo häntä!

(Polkee).

Tarkia. Mutta ajattelepas nyt hiukkasen!

Engla. Ei, ei, ei,... Joko jäädä vanhaksi piiiaksi ja kuolla suruun, tahni saada naida mieleni mukaan.

(Menee peräovesta).

Neljästoista kohtaus.

Tarkia (yksin).

Tarkia. Minä kuulen oikein hyvin... Kuulen liikaakin hyvin!... Mutta tätä en suinkaan voi tytöltäni kieltää... Hän on aivan äitivainajansa kuva!... Se lurjus on saattanut tyttärenti pään ihan pyörälle!... Ja minä kun vielä käskin hänet päivälliselle! Mies, jota en ensinkään tunne, joka tunkeutuu luokseni aivan kun joku pahan tekijä, joka kääntää luonani kaikki ylös alasin... Sitäpaitsi on hän ulkomaalainen... Oh, minä olen oikein hävytön häntä kohtaan ja kestitsen hänet sillä tavalla että hän näkee parhaaksi mennä tiehensä... ja se on parasta mitä hän voi tehdä, sillä muuten kutsutan hänet kärkeen ja pakoitän hänet maksamaan kaikki mitä hän on särkenyt... (Kuuluu hirveää soittamista ruokakellolla). Mitä Herran nimessä se on? Onko tuli päässyt irti. (Avaä ikkunan). Ah, se on päivälliskello! (Huutaa). Piisaa, piisaa! (Katsoo alas puutarhaan). Se raukka! Siellä hän istuu puutarhassa ja lukee sanomalehteä kaikessa rauhassa, ja tämä hirveä elämä ei saa häntä edes päätänsä kääntämään... Siinä menee Petter hänen luokseen... Se uskollinen Petter... kuinka hän tulee iloiseksi kuullessaan että olen parantunut! Minä oikein iloitsen voidessani saattaa hänet hämille... se on oiva ja kunnan mies tuo Petter, puhdas kun kulta! (Huutaa). Petter!... Hän on juuri sitä vanhaa uskollista palvelusrotua... (Huutaa). Petter!... Senlaatuisia ei löydy monta enään. (Huutaa). Petter!

(Petter tulee peräovesta, kantaen pöytäliinaa y.m. sekä sopan).

Viidestoista kohtaus.

Petter. Tarkia.

Tarkia (menee hänen luokseen). Ah paras Petter!

Petter (kärsimättömästi). Pidä suusi!

(Asettaa luotaan kantamansa tavarat).

Tarkia (hämillään). Mitä sinä sanot? (Erikseen, katsoo ympärilleen). Kenelle hän sanoi: "Pidä suusi!"

Petter (kattaa pöydän, asettaa sopan pöydälle). Siitä saat sopan sinä vanha herkkusuu!

Tarkia. Mutta minähän olen aivan yksin täällä... se on siis minulle kun hän puhuu tuolla tavalla.

Petter (jatkaa pöydän kattamista). Joll'ei se olisi niiden kahdentoista sadan markan tähden, jotka olet minulle testamentteerannut, olisin jo aikoja sitten lähettänyt sinut hiiteen.

(Menee perälle, sitten kun Arvid on sisääntullut).

Kuudestoista kohtaus.

Edelliset. Arvid.

Tarkia (erikseen). Onko se tuolla tavalla kun hän minua puhuttelee?... Odotapas kyllä minä sinulle pian portin näytän... (Huomaa Arvid'in joka tulee peräovesta). Ja sinulle myös... Oh, se käy hyvinkin sukkelaan.

Arvid. Nytpä vasta päivällinen maistaa.

Tarkia (itseksseen). Mutta minä kuitenkin tahdon näyttäytyä kohteliaalta. (Kovaa ja kohteliaasti). Olen hyvin pahoillani että nälkäisenä käskin teidät päivälliselle... Suokoon Jumala sen olevan kelpaamattoman syötäväksi.

Arvid (erikseen). Mikä hänelle tuli?

Tarkia. Minun pöytäni ääreen ei sinun suinkaan tarvitse homehtua.

Arvid (erikseen). Hän on hullu.

Tarkia (kohteliaasti). Ottakaa tämä nojatuoli... (Kun Arvid tahtoo istuutua, vetää Tarkia tuolin takasin). Ei, huomaaan että se on paras tuoli, sen tahdon itselleni.

(Noutaa toisen tuolin).

Arvid (erikseen). Ah, minä ymmärrän, hän epäilee minun kuurouuttani... Mutta minäpä en tartukkaan ansaan... miksi en pitäisi hiukan hauskaa!

Tarkia (tarjoaa hänelle toista tuolia). Kas tässä, tämä on kova ja epämukava, sen suon teille halusta.

Arvid (itseksseen). Tahdon olla hyvilläni... (Kohteliaasti). Mahdotonta on olla hävyttömämpi.

Tarkia (erikseen). Mitä?

Arvid (ystävällisen näköisenä). Näyttää kun saisin hiivatin ikävän appiukon... mutta kyllä minä hänet pian kyyditän — ole varma siitä.

Tarkia (erikseen). Minä sinun appi-isäsi... elukka! Ennen kuin ottaisin sinut vävykseni, naittaisin tyttäreni vaikka nokikolarille. (Kohteliaasti, kovaa). Olkaa hyvä istukaa, takaan että tulette istumaan huonosti.

Arvid. Kiitoksia vanha kameeli!

(Istuutuvat pöytään).

Tarkia (erikseen). Mutta nyt se menee liian pitkälle.

Arvid (huutaa). Emmekö saa nähdä neitiä pöydässä?

Tarkia (erikseen). Kyllä, kunnian ukko, huuda äänesi sorruksiin, saat nähdä miten minä kuulen.

(Kovaa tarjoten soppaa). Soppa on aivan kylmää... se on melkein kelpaamatonta... minä annan teille sitä suuremman annoksen.

Arvid. Olkaa hyvä pitäkää, olkaa hyvä... en huoli.

Tarkia. Se haisee sauhulle... oh, en suinkaan tahtoisi ottaa sinulta.

Arvid. Kiitoksia rehvana...Voit onnitella itseäsi, että olet isä niin miellyttävälle tyttärelle.... En kuitenkaan tahdo vanhoa että sinä se olet.

Tarkia (erikseen). Tunnen erittäin suuren halun heittää häntä lautasella. (Huutaa). Petter!

(Petter tulee perältä kantaen ruokalajeja).

Seitsemästoista kohtaus.

Edelliset. Petter.

Tarkia. Ota pois soppa... herramme ei ole lopettanut vielä, mutta se on yhdentekevää... Mitä sinulla nyt on vielä?

Petter (asettaa vadin pöydälle). Lintupaistia, kaalin kanssa.

Arvid. Lintupaistia, ah, se on hyvää!

Tarkia. Hyvä! (ottaa eteensä). Minä en pidä kaalista, sallikaa minun tarjota kaali teille, linnun syön itse.

Arvid (nousee). Ei, nyt tämä menee liian pitkälle!

Tarkia (nousten). Vai niin, teidän ei enään ole nälkä. Sitä parempi! Pikemmin pääsen teistä eroon!... Petter! Sikaaria!... Hieno minulle, hänelle vaan huonompia... ne ovat hänelle varsin hyvät.

Arvid (vaikeudella, itseään hilliten). Mutta...

Petter (Arvidille). Hän tahtoo vaan teitä koetella... olkaa varovainen.

Tarkia (erikseen). Koetella?

Petter. Minä sanon hänelle rumempia sanoja kuin niin... Kuulkaahan!

Tarkia (itseksseen). Jaha annahan kuulla... olenkin utelias kuulemaan!

Petter (tarjoten sikarilaatikkoa). Kas tässä on sinä vanha hätikkö, vanha aasi... vanha...

Tarkia (antaen korvapuustin). Ja tässä on sinulle!

Petter (hämillään). Hän myöskin... (Arvidille). Aivan kuin te äsken.

Tarkia (vihoissaan). Vai niin, vai sinä sanot rumempia sanoja vielä! Vai olen minä vanha hätikkö... vanha aasi... sinä sanot "pidä suusi", minulle ja jos ei se olisi niiden rahojen tähden jotka olen luvannut sinulle testamentissani, niin jo aikoja sitten olisit jättänyt minut!

Petter (onnettomana). Hän kuulee!... hän kuulee!..,

Kahdeksastoista kohtaus.

Edelliset. Engla.

Engla (perältä). Mikä täällä on?

Arvid (Tarkialle). Kuuletteko te?

Tarkia. Kyllä minä, piru vie, kuulen! Minä luettelen teille kaikki ne kohteliaisuudet, joilla olette minua nimittäneet.

Arvid (Englalle). Onko se totta että isänne kuulee?

Engla. Totta, neljännestantia sitten parannettiin hän ihmeellisellä tavalla.

Petter (Tarkialle). Ja sitä ette sanoneet minulle?

Tarkia. Mutta nyt sanon sen siaan, että saat muuttaa, ja heti paikalla!

Arvid (hiljaa *Petterille*). Minä otan sinut!

Tarkia (hyvin kovaa *Arvidille*). Ja teille herraseni sanon myös että saatte mennä.

Engla. Minä pyydän sinua, isä, minä rakastan häntä.

Arvid. Mitä kuulen?... Rakastatteko minua todellakin?

Engla (huudahtaen). Ah!... Te kuulette siis?... (kääntää katseensa hämillään maahan).

Tarkia. Mitä kuulen?... Hän kuulee!... Vastatkaa herra, ettekö ole kuuro enään?

Arvid. Minä en ole milloinkaan ollutkaan kuuro muusta kuin rakkaudesta, herra *Tarkia*... Alotin ensinnä lauhduttaakseni vihaanne tullessani ja olen jatkanut päästäkseni teidän vävyksenne.

Tarkia. Minun vävykseni? Senlaisten tyhmyyksien jälkeen kun te olette minulle sanoneet? Ei milloinkaan!

Arvid. Mutta muistakaahan toki kaikki mitä te olette minulle sanoneet, herra *Tarkia*, ja myöntäkää että te itse alatitte... Mutta siitä huolimatta minä pyydän nöyryimmästi anteeksi.

Tarkia (epäröiden). Otatteko takaisin vanhan kameelin sitten?

Arvid. Otan!... Minä otan sen takasin?... Minä otan sen takasin!

Engla. Mutta isä hyvä, koska se olit sinä kun alatit, ja kun hän ottaa takaisin vanhan kameelin...

Tarkia (nauraen). No, jos te nyt olette kuulleet kaikki mitä minä olen sanonut teille, niin... Ha, ha, haa!

Arvid (nauraen). Ja te kaikki mitä minä olen vastannut teille! ha, ha, haa!

Tarkia (sydämellisesti nauraen). Emme ole kuuroja kumpikaan! ha, ha, haa!

Engla (nauraa) ha, ha, haa!

Petter (asettautuu *Tarkian* ja *Arvidin* väliin). Eikö hän ole kiltti! ha, ha, haa! (nauraa hyvin kovaa).

Tarkia. Mitä se on kun sinä sanot? Tahdotko lähteä tiehesi ja joutuun!

Petter (hiljaa *Arvidille*). Entä rahat?

Arvid (hiljaa). Ne saat hääpäivänäni!

*** END OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK MOLEMMAT KUUROT: ILVEILY YHDESSÄ
NÄYTÖKSESSÄ ***

Updated editions will replace the previous one—the old editions will be renamed.

Creating the works from print editions not protected by U.S. copyright law means that no one owns a United States copyright in these works, so the Foundation (and you!) can copy and distribute it in the United States without permission and without paying copyright royalties. Special rules, set forth in the General Terms of Use part of this license, apply to copying and distributing Project Gutenberg™ electronic works to protect the PROJECT GUTENBERG™ concept and trademark. Project Gutenberg is a registered trademark, and may not be used if you charge for an eBook, except by following the terms of the trademark license, including paying royalties for use of the Project Gutenberg trademark. If you do not charge anything for copies of this eBook, complying with the trademark license is very easy. You may use this eBook for nearly any purpose such as creation of derivative works, reports, performances and research. Project Gutenberg eBooks may be modified and printed and given away—you may do practically ANYTHING in the United States with eBooks not protected by U.S. copyright law. Redistribution is subject to the trademark license, especially commercial redistribution.

START: FULL LICENSE
THE FULL PROJECT GUTENBERG LICENSE
PLEASE READ THIS BEFORE YOU DISTRIBUTE OR USE THIS WORK

To protect the Project Gutenberg™ mission of promoting the free distribution of electronic works,

by using or distributing this work (or any other work associated in any way with the phrase “Project Gutenberg”), you agree to comply with all the terms of the Full Project Gutenberg™ License available with this file or online at www.gutenberg.org/license.

Section 1. General Terms of Use and Redistributing Project Gutenberg™ electronic works

1.A. By reading or using any part of this Project Gutenberg™ electronic work, you indicate that you have read, understand, agree to and accept all the terms of this license and intellectual property (trademark/copyright) agreement. If you do not agree to abide by all the terms of this agreement, you must cease using and return or destroy all copies of Project Gutenberg™ electronic works in your possession. If you paid a fee for obtaining a copy of or access to a Project Gutenberg™ electronic work and you do not agree to be bound by the terms of this agreement, you may obtain a refund from the person or entity to whom you paid the fee as set forth in paragraph 1.E.8.

1.B. “Project Gutenberg” is a registered trademark. It may only be used on or associated in any way with an electronic work by people who agree to be bound by the terms of this agreement. There are a few things that you can do with most Project Gutenberg™ electronic works even without complying with the full terms of this agreement. See paragraph 1.C below. There are a lot of things you can do with Project Gutenberg™ electronic works if you follow the terms of this agreement and help preserve free future access to Project Gutenberg™ electronic works. See paragraph 1.E below.

1.C. The Project Gutenberg Literary Archive Foundation (“the Foundation” or PGLAF), owns a compilation copyright in the collection of Project Gutenberg™ electronic works. Nearly all the individual works in the collection are in the public domain in the United States. If an individual work is unprotected by copyright law in the United States and you are located in the United States, we do not claim a right to prevent you from copying, distributing, performing, displaying or creating derivative works based on the work as long as all references to Project Gutenberg are removed. Of course, we hope that you will support the Project Gutenberg™ mission of promoting free access to electronic works by freely sharing Project Gutenberg™ works in compliance with the terms of this agreement for keeping the Project Gutenberg™ name associated with the work. You can easily comply with the terms of this agreement by keeping this work in the same format with its attached full Project Gutenberg™ License when you share it without charge with others.

1.D. The copyright laws of the place where you are located also govern what you can do with this work. Copyright laws in most countries are in a constant state of change. If you are outside the United States, check the laws of your country in addition to the terms of this agreement before downloading, copying, displaying, performing, distributing or creating derivative works based on this work or any other Project Gutenberg™ work. The Foundation makes no representations concerning the copyright status of any work in any country other than the United States.

1.E. Unless you have removed all references to Project Gutenberg:

1.E.1. The following sentence, with active links to, or other immediate access to, the full Project Gutenberg™ License must appear prominently whenever any copy of a Project Gutenberg™ work (any work on which the phrase “Project Gutenberg” appears, or with which the phrase “Project Gutenberg” is associated) is accessed, displayed, performed, viewed, copied or distributed:

This eBook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this eBook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you will have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

1.E.2. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is derived from texts not protected by U.S. copyright law (does not contain a notice indicating that it is posted with permission of the copyright holder), the work can be copied and distributed to anyone in the United States without paying any fees or charges. If you are redistributing or providing access to a work with the phrase “Project Gutenberg” associated with or appearing on the work, you must comply either with the requirements of paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 or obtain permission for the use of the work and the Project Gutenberg™ trademark as set forth in paragraphs 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.3. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is posted with the permission of the copyright holder, your use and distribution must comply with both paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 and any additional terms imposed by the copyright holder. Additional terms will be linked to the Project Gutenberg™ License for all works posted with the permission of the copyright holder found at the beginning of this work.

1.E.4. Do not unlink or detach or remove the full Project Gutenberg™ License terms from this work, or any files containing a part of this work or any other work associated with Project Gutenberg™.

1.E.5. Do not copy, display, perform, distribute or redistribute this electronic work, or any part of this electronic work, without prominently displaying the sentence set forth in paragraph 1.E.1 with active links or immediate access to the full terms of the Project Gutenberg™ License.

1.E.6. You may convert to and distribute this work in any binary, compressed, marked up,

nonproprietary or proprietary form, including any word processing or hypertext form. However, if you provide access to or distribute copies of a Project Gutenberg™ work in a format other than “Plain Vanilla ASCII” or other format used in the official version posted on the official Project Gutenberg™ website (www.gutenberg.org), you must, at no additional cost, fee or expense to the user, provide a copy, a means of exporting a copy, or a means of obtaining a copy upon request, of the work in its original “Plain Vanilla ASCII” or other form. Any alternate format must include the full Project Gutenberg™ License as specified in paragraph 1.E.1.

1.E.7. Do not charge a fee for access to, viewing, displaying, performing, copying or distributing any Project Gutenberg™ works unless you comply with paragraph 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.8. You may charge a reasonable fee for copies of or providing access to or distributing Project Gutenberg™ electronic works provided that:

- You pay a royalty fee of 20% of the gross profits you derive from the use of Project Gutenberg™ works calculated using the method you already use to calculate your applicable taxes. The fee is owed to the owner of the Project Gutenberg™ trademark, but he has agreed to donate royalties under this paragraph to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation. Royalty payments must be paid within 60 days following each date on which you prepare (or are legally required to prepare) your periodic tax returns. Royalty payments should be clearly marked as such and sent to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation at the address specified in Section 4, “Information about donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation.”
- You provide a full refund of any money paid by a user who notifies you in writing (or by e-mail) within 30 days of receipt that s/he does not agree to the terms of the full Project Gutenberg™ License. You must require such a user to return or destroy all copies of the works possessed in a physical medium and discontinue all use of and all access to other copies of Project Gutenberg™ works.
- You provide, in accordance with paragraph 1.F.3, a full refund of any money paid for a work or a replacement copy, if a defect in the electronic work is discovered and reported to you within 90 days of receipt of the work.
- You comply with all other terms of this agreement for free distribution of Project Gutenberg™ works.

1.E.9. If you wish to charge a fee or distribute a Project Gutenberg™ electronic work or group of works on different terms than are set forth in this agreement, you must obtain permission in writing from the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the manager of the Project Gutenberg™ trademark. Contact the Foundation as set forth in Section 3 below.

1.F.

1.F.1. Project Gutenberg volunteers and employees expend considerable effort to identify, do copyright research on, transcribe and proofread works not protected by U.S. copyright law in creating the Project Gutenberg™ collection. Despite these efforts, Project Gutenberg™ electronic works, and the medium on which they may be stored, may contain “Defects,” such as, but not limited to, incomplete, inaccurate or corrupt data, transcription errors, a copyright or other intellectual property infringement, a defective or damaged disk or other medium, a computer virus, or computer codes that damage or cannot be read by your equipment.

1.F.2. LIMITED WARRANTY, DISCLAIMER OF DAMAGES - Except for the “Right of Replacement or Refund” described in paragraph 1.F.3, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the owner of the Project Gutenberg™ trademark, and any other party distributing a Project Gutenberg™ electronic work under this agreement, disclaim all liability to you for damages, costs and expenses, including legal fees. YOU AGREE THAT YOU HAVE NO REMEDIES FOR NEGLIGENCE, STRICT LIABILITY, BREACH OF WARRANTY OR BREACH OF CONTRACT EXCEPT THOSE PROVIDED IN PARAGRAPH 1.F.3. YOU AGREE THAT THE FOUNDATION, THE TRADEMARK OWNER, AND ANY DISTRIBUTOR UNDER THIS AGREEMENT WILL NOT BE LIABLE TO YOU FOR ACTUAL, DIRECT, INDIRECT, CONSEQUENTIAL, PUNITIVE OR INCIDENTAL DAMAGES EVEN IF YOU GIVE NOTICE OF THE POSSIBILITY OF SUCH DAMAGE.

1.F.3. LIMITED RIGHT OF REPLACEMENT OR REFUND - If you discover a defect in this electronic work within 90 days of receiving it, you can receive a refund of the money (if any) you paid for it by sending a written explanation to the person you received the work from. If you received the work on a physical medium, you must return the medium with your written explanation. The person or entity that provided you with the defective work may elect to provide a replacement copy in lieu of a refund. If you received the work electronically, the person or entity providing it to you may choose to give you a second opportunity to receive the work electronically in lieu of a refund. If the second copy is also defective, you may demand a refund in writing without further opportunities to fix the problem.

1.F.4. Except for the limited right of replacement or refund set forth in paragraph 1.F.3, this work is provided to you ‘AS-IS’, WITH NO OTHER WARRANTIES OF ANY KIND, EXPRESS OR IMPLIED, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO WARRANTIES OF MERCHANTABILITY OR FITNESS FOR ANY PURPOSE.

1.F.5. Some states do not allow disclaimers of certain implied warranties or the exclusion or limitation of certain types of damages. If any disclaimer or limitation set forth in this agreement violates the law of the state applicable to this agreement, the agreement shall be interpreted to make the maximum disclaimer or limitation permitted by the applicable state law. The invalidity or unenforceability of any provision of this agreement shall not void the remaining provisions.

1.F.6. INDEMNITY - You agree to indemnify and hold the Foundation, the trademark owner, any agent or employee of the Foundation, anyone providing copies of Project Gutenberg™ electronic works in accordance with this agreement, and any volunteers associated with the production, promotion and distribution of Project Gutenberg™ electronic works, harmless from all liability, costs and expenses, including legal fees, that arise directly or indirectly from any of the following which you do or cause to occur: (a) distribution of this or any Project Gutenberg™ work, (b) alteration, modification, or additions or deletions to any Project Gutenberg™ work, and (c) any Defect you cause.

Section 2. Information about the Mission of Project Gutenberg™

Project Gutenberg™ is synonymous with the free distribution of electronic works in formats readable by the widest variety of computers including obsolete, old, middle-aged and new computers. It exists because of the efforts of hundreds of volunteers and donations from people in all walks of life.

Volunteers and financial support to provide volunteers with the assistance they need are critical to reaching Project Gutenberg™'s goals and ensuring that the Project Gutenberg™ collection will remain freely available for generations to come. In 2001, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation was created to provide a secure and permanent future for Project Gutenberg™ and future generations. To learn more about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation and how your efforts and donations can help, see Sections 3 and 4 and the Foundation information page at www.gutenberg.org.

Section 3. Information about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

The Project Gutenberg Literary Archive Foundation is a non-profit 501(c)(3) educational corporation organized under the laws of the state of Mississippi and granted tax exempt status by the Internal Revenue Service. The Foundation's EIN or federal tax identification number is 64-6221541. Contributions to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation are tax deductible to the full extent permitted by U.S. federal laws and your state's laws.

The Foundation's business office is located at 809 North 1500 West, Salt Lake City, UT 84116, (801) 596-1887. Email contact links and up to date contact information can be found at the Foundation's website and official page at www.gutenberg.org/contact

Section 4. Information about Donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

Project Gutenberg™ depends upon and cannot survive without widespread public support and donations to carry out its mission of increasing the number of public domain and licensed works that can be freely distributed in machine-readable form accessible by the widest array of equipment including outdated equipment. Many small donations (\$1 to \$5,000) are particularly important to maintaining tax exempt status with the IRS.

The Foundation is committed to complying with the laws regulating charities and charitable donations in all 50 states of the United States. Compliance requirements are not uniform and it takes a considerable effort, much paperwork and many fees to meet and keep up with these requirements. We do not solicit donations in locations where we have not received written confirmation of compliance. To SEND DONATIONS or determine the status of compliance for any particular state visit www.gutenberg.org/donate.

While we cannot and do not solicit contributions from states where we have not met the solicitation requirements, we know of no prohibition against accepting unsolicited donations from donors in such states who approach us with offers to donate.

International donations are gratefully accepted, but we cannot make any statements concerning tax treatment of donations received from outside the United States. U.S. laws alone swamp our small staff.

Please check the Project Gutenberg web pages for current donation methods and addresses. Donations are accepted in a number of other ways including checks, online payments and credit card donations. To donate, please visit: www.gutenberg.org/donate

Section 5. General Information About Project Gutenberg™ electronic works

Professor Michael S. Hart was the originator of the Project Gutenberg™ concept of a library of electronic works that could be freely shared with anyone. For forty years, he produced and

distributed Project Gutenberg™ eBooks with only a loose network of volunteer support.

Project Gutenberg™ eBooks are often created from several printed editions, all of which are confirmed as not protected by copyright in the U.S. unless a copyright notice is included. Thus, we do not necessarily keep eBooks in compliance with any particular paper edition.

Most people start at our website which has the main PG search facility: www.gutenberg.org.

This website includes information about Project Gutenberg™, including how to make donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, how to help produce our new eBooks, and how to subscribe to our email newsletter to hear about new eBooks.